

ISSUES OF REGULATING COOPERATION BETWEEN THE STATES OF THE CENTRAL ASIAN REGION

Sergaziev Temurkhan

International Kazakh Turkish University

Master's student in the field of law

temurxansts@bk.ru

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15234991>

ARTICLE INFO

Received: 09th April 2025

Accepted: 16th April 2025

Online: 17th April 2025

KEYWORDS

Analysis, Central, Asia, China, people, Republic, politics, investment, region within the format, cooperation.

ABSTRACT

This article outlines the issues of regulating cooperation between the states of the Central Asian region. The article is also aimed at analyzing issues related to the development of cooperation and cultural-economic, political, and legal ties between the states of Central Asia.

ВОПРОСЫ РЕГУЛИРОВАНИЯ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ГОСУДАРСТВ ЦЕНТРАЛЬНОАЗИАТСКОГО РЕГИОНА

Сергазиева Темурхана

Международный казахско-турецкий университет

Магистрант юридического направления. temurxansts@bk.ru

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15234991>

ARTICLE INFO

Received: 09th April 2025

Accepted: 16th April 2025

Online: 17th April 2025

KEYWORDS

Анализ, Центральная, Азия, Китай, народ, Республика, политика, инвестиции, регион в рамках формата, сотрудничество.

ABSTRACT

В данной статье изложены вопросы регулирования взаимодействия государств Центральноазиатского региона. Также статья посвящена анализу вопросов, связанных с сотрудничеством и развитием культурно-экономических, политических и правовых связей между государствами Центральной Азии.

MARKAZIY OSIYO MINTAQASI DAVLATLARINING O'ZARO HAMKORLIGINI TARTIBGA SOLISH MASALALARI

Sergaziyev Temurxan

Xalqaro qozoq turk unversiteti

Xuquqshunoslik yo'nalishi magistranti. temurxansts@bk.ru

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15234991>

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Received: 09th April 2025
Accepted: 16th April 2025
Online: 17th April 2025

KEYWORDS

Tahlil, Markaziy, Osiyo, Xitoy, xalq, Respublika, siyosat, investitsiya, format doirasida mintaqa, hamkorlik.

Mazkur maqolada Markaziy Osiyo mintaqasi davlatlarining o'zaro hamkorligini tartibga solish masalalari bayon etilgan. Shuningdek, maqola Markaziy Osiyoda davlatlar o'rtasidagi hamkorlik va madaniy-iqtisodiy, siyosiy va huquqiy aloqalarni rivojlantirish bilan bog'liq masalalarni ham tahlil etishga qaratilgandir.

Bugungi kunda mintaqaviy hamjihatlikni saqlab qolish va mustahkamlash hamda davlatlar o'rtasida yaxshi qo'shniçilik munosabatlarini qo'llabquvvatlash masalasi yangi asoslarda muhokama qilinib, bularning bari mintaqaviy mas'ullik muammosi bilan uzviy bog'langan.

Umummintaqaviy muammolarni bosqichma-bosqich hal qilish va birinchi galda hozirgi avlod yoshlariga munosib kelajak yaratish hamda ular yaratuvchanlik va ezigulikka intilishlari uchun Markaziy Osiyo xalqlarining integratsiyasi hayotiy zaruratga ega ekanligi mintaqaning barcha davlatlari tomonidan tan olingan. Bu borada O'zbekistonning bunyodkorlik siyosati muhim ahamiyatga ega.

Markaziy Osiyoda davlatlar o'rtasidagi hamkorlik va madaniy-iqtisodiy aloqalarni rivojlantirish masalasi ijobiy yechim topmoqda. Bunday yondashuv mintaqa xalqlarining umumiy tarixiy-madaniy merosini o'rganish borasida haqqoniy ilmiy tamoyillarni qaror toptirishga zamin yaratdi. Markaziy Osiyo xalqlarining xolis va haqqoniy tarixini yaratish nafaqat mintaqaviy, balki umumjahon ahamiyat kasb etadi, ya'ni birinchidan, Markaziy Osiyoning umumjahon sivilizatsiyasi rivojiga qo'shgan hissasining hajmi va salmog'ini durustroq anglashga, ikkinchidan, mintaqaning, uning butun hududida barqarorlik va yaxshi qo'shniçilikni mustahkamlashdagi zamonaviy geosiyosiy ahamiyatini tushinib yetishga ko'maklashadi. Hozirda avvalgi yillarga nisbatan, tarixni o'rganish, tarixiy-madaniy jarayonlarni umumlashtirish borasida ilmiy qarashlar, yondashuvlar va nazariyalar ancha o'zgardi. Faollashgan ilmiy tadqiqotlar tufayli, Markaziy Osiyo hududlarining paleolit davrida inson tomonidan o'zlashtirilishi tarixi qadimiylashtirildi hamda antropogenez masalalari qayta ko'rib chiqildi, mezolit va neolit davrlariga oid yangi arxeologik yodgorliklar kashf etildi va bronza davri ilk sivilizatsiya markazlari o'rganildi. Shuningdek, antik davri, o'rta asrlar, yangi va eng yangi davrlar tarixi bo'yicha amalga oshirilgan ilmiy tadqiqotlar o'z dolzarbligi bilan ajralib turad

XXI asrda zamonaviy xalqaro munosabatlar tizimida yuz berayotgan yangi tendensiyalar, jumladan, jahon globalashuv jarayonlarining shiddat bilan rivojlanib borishi sharoitida insoniyat oldida yangi tahdid va xavf-xatarlarning yuzaga kelishi hamda ularning keng tarqalishi kuzatilmoqda. Shu ma'noda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi "2022–2026-yillarga mo'ljalangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi

to'g'risida"gi PF-60-son Farmoni¹dan kelib chiqib, "Yangi O'zbekistonning 2022–2026-yillarga mo'ljallangan taraqqiyot strategiyasining 93-maqsadi mamlakatning xalqaro munosabatlardagi teng huquqli subyekt sifatidagi rolini oshirishga bag'ishlangan bo'lib, "hamkor mamlakatlar bilan hamda xalqaro tashkilotlar doirasida mintaqaviy va global masalalar bo'yicha muvozanatli, doimiy muloqot olib borish, ular bilan ikki va ko'p tomonlama uchrashuvlar o'tkazish, siyosiy, iqtisodiy va madaniy sohalarida hamda turli darajadagi maslahatlashuvlarni tashkil etish.

Yetakchi davlatlar bilan keng qamrovli hamkorlikni strategik darajaga olib chiqish hamda ular bilan kengaytirilgan sheriklik va hamkorlik to'g'risidagi bitimlarni kelishish.

Yirik tadbirlarda (xalqaro tashkilotlar doirasida va xorijiy hamkorlar bilan sherikchilik asosida hamda ikki tomonlama hamkorlik darajasidagi konferensiya, forum, seminar va davra suhbatlari) mintaqaviy va xalqaro masalalar bo'yicha O'zbekiston pozitsiyasi hamda umumjahon miqyosidagi tashabbuslarini ilgari surishdan iboratdir".

Globalashuv davrida vujudga kelayotgan global va mintaqaviy tahdidlar jahon hamjamiyatining e'tiborini o'ziga qaratib, ularga qarshi kurashishda jahon mamlakatlarining hamkorlikda faoliyat yuritishi va global xavfsizlikni ta'minlashga qaratilgan choralarni amalga oshirishda dolzarb masalaga aylanib kelmoqda.

Markaziy Osiyo o'zining boy tabiiy resurslari, strategik joylashuvi, iqtisodiy, transport, logistika va boshqa muhim sohalaridagi imkoniyatlari bois, global va mintaqaviy yirik davlatlarning diqqat markazida bo'lib kelgan.

O'zbekiston, o'z navbatida, Markaziy Osiyo davlatlari, shuningdek, Afg'oniston bilan chegaradoshligi va qulay geosiyosiy ustunligi sababli muhim ahamiyatga ega bo'lib, mintaqadagi ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy jarayonlar, qolaversa, xavfsizlik va barqarorlikni ta'minlash masalalarida ham alohida o'rin tutadi. Shu nuqtayi nazardan, Markaziy Osiyo mintaqasi doim O'zbekiston tashqi siyosatining diqqat markazida bo'lib kelgan. 2017–2021-yillarga mo'ljallangan Harakatlar strategiyasiga ko'ra, O'zbekiston Markaziy Osiyoni keng imkoniyatlar makoniga aylantirish orqali "xavfsizlik, barqarorlik va yaxshi qo'shnichilik" muhitini yaratish bo'yicha o'zining mintaqaviy siyosatini faol amalga oshirib kelmoqda².

Global pandemiya boshlanishi bilanoq, O'zbekiston rahbariyati mintaqaviy hamkorlik tarafdori ekanligini yana bir bor namoyon etgani holda, Markaziy Osiyoda "COVID-19" pandemiyasiga qarshi birgalikda kurashishga chaqirdi. Markaziy Osiyo mamlakatlari koronavirus infeksiyasiga qarshi kurashish borasidagi umumiy masalalarda tajriba va axborot almashinuvini qo'llab-quvvatlashi bilan o'z mintaqaviy hamjihatligini namoyish etdi. O'zbekiston tomonidan Qirg'iziston va Tojikistonga, Qozog'istondan esa Qirg'izistonga yuborilgan insonparvarlik yordami mintaqaviy hamkorlik va uning afzalliklarini yaqqol namoyon etdi.

O'z navbatida, 2021-yilning 12-may kuni Xitoyning Sian shahrida "Markaziy Osiyo – Xitoy" (S5+S) tashqi ishlar vazirlarining ikkinchi uchrashuvi bo'lib o'tdi. Unda vazirlar o'zaro manfaatli hamkorlikni mustahkamlash, transport va savdo aloqalarini rivojlantirish,

¹ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son Farmoni. <https://lex.uz/>

² O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasining yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni. Toshkent 2017-yil. 7-fevral. <https://lex.uz/>

mintaqaviy xavfsizlikni ta'minlash va muammolarni birgalikda hal qilish uchun iqtisodiy aloqalarni chuqurlashtirish masalalarini muhokama qildilar. Shuningdek, Afg'onistondagi vaziyat va ushbu mamlakatdagi ijtimoiy-iqtisodiy infratuzilmani tiklashga ham alohida e'tibor qaratildi.

Ta'kidlash joizki, "so'nggi 30 yil ichida AQSHning Markaziy Osiyoga nisbatan siyosatidagi izchillik mintaqaning mustaqilligini tan olish va qo'llab-quvvatlashga asoslangan". Shuning uchun yaqin yillarda "S5+1" formati Markaziy Osiyo mamlakatlari bilan iqtisodiy, investitsiyaviy, gumanitar, mintaqaviy hamkorlik va xavfsizlik sohasidagi munosabatlarni jadallashtirish uchun hamkorlikning samarali mexanizmi sifatida xizmat qilishi mumkin.

Xitoy - Rossiya "5+1" formati nisbatan yaqinda joriy qilingan bo'lsa-da, barcha tomonlarning samarali hamkorlik qilishga tayyorligiga qarab, ijobiy natijalarni berishi kutilyapti.

Shu bilan birga, "C5+1" hamkorlik formati doirasida qo'llab-quvvatlanayotgan CASA-1000 (Markaziy va Janubiy Osiyo elektr ta'minoti loyihasi) va Turkmaniston-Afg'oniston-Pokiston-Hindiston tabiiy gaz quvuri loyihalari moliyalashtirish va Afg'onistondagi xavfsizlik bilan bog'liq masalalar tufayli hozircha amalga oshirilmadi.

Qayd etish joizki, jo'g'rofiy, siyosiy va iqtisodiy afzalliklari evaziga O'zbekistonning Afg'onistonda tinchlik o'rnatish jarayonidagi o'rni va sa'y-harakatlari muhim ahamiyat kasb etadi. AQSH va NATO o'z qo'shinlarini Afg'onistondan olib chiqish to'g'risidagi qaroridan so'ng yuzaga kelgan siyosiy noaniqliklarga qaramay, O'zbekiston mintaqaviy va global hamkorlar bilan o'zaro barqarorlikni ta'minlashdagi izchil aloqalarni o'rnatib kelmoqda. Bundan tashqari, O'zbekiston Afg'onistonni Markaziy Osiyoning ajralmas qismi deb hisoblab, mamlakatni mintaqaviy iqtisodiy jarayonlar va infratuzilma loyihalariga jalb etishga ko'maklashmoqda.

Shu nuqtayi nazardan, "O'zbekiston-AQSH-Afg'oniston" uch tomonlama uchrashuvlari, "O'zbekiston-Yaponiya-Afg'oniston", "O'zbekiston-Xitoy-Afg'oniston" rasmiy muzokaralarining o'tkazilishi, shuningdek, Afg'oniston delegatsiyalarining "Markaziy va Janubiy Osiyo: mintaqaviy aloqadorlik. Taklif va imkoniyatlar" mavzusida yuqori darajadagi xalqaro konferensiyadagi ishtiroki,

"Hindiston-Markaziy Osiyo" muloqoti va boshqa muhim jarayonlarga jalb qilinayotganligi O'zbekistonning Afg'oniston va Markaziy Osiyo masalalaridagi konstruktiv rolini namoyon etadi. Darhaqiqat, bugungi kunda Afg'onistondagi vaziyatni tinch yo'l bilan hal qilishda birgalikdagi mintaqaviy strategiya va qo'llab-quvvatlash muhim ahamiyatga ega.

O'zbekistonning tashqi siyosiy tashabbuslari butun Markaziy Osiyo uchun yangi imkoniyatlarni yaratmoqda. O'zbekiston Markaziy Osiyodagi boshqa davlatlar uchun mavjud muammolarni birgalikda hal qilish g'oyasidan iborat kun tartibini ilgari surmoqda. O'zbekiston bugungi kunda Markaziy Osiyodagi iqtisodiy, ijtimoiy-siyosiy, ma'naviy-madaniy, mafkuraviy jarayonlarni barqarorlashtiruvchi davlat sifatida o'z faoliyatini olib bormoqda. Hozirgi paytda Markaziy Osiyoda davlatlararo munosabatlarning yangi tizimi shakllanib, O'zbekiston ushbu tizimda turli xil yo'nalishlar bo'yicha yuqori faollikni namoyon qilmoqda. Natijada mintaqamamlakatlari o'rtasidagi munosabatlarda sezilarli sog'lomlashish belgilari yaqqol ko'zga tashlanmoqda. O'zbekiston Afg'oniston bilan ikki tomonlama aloqalarni sezilarli darajada kengaytirdi, afg'on muammosini hal qilish bo'yicha ko'p tomonlama harakatlarga faol qo'shildi.

O'zbekiston Surxon-Puli-Xumri elektr uzatish liniyasi va "Termiz-Mozori Sharif- Peshovar" temir yo'l qurilishi yirik loyihalarini amalga oshirishda faol ishtirok etmoqda.

Termizda Afg'oniston fuqarolari uchun Ta'lim markazi ochilib, hozirgi davrda afg'onistonlik talabalar ushbu Ta'lim markazini bitirib, ulardan ayrimlari Afg'oniston parlamentida, vazirliklari va muassasalarida ishlamoqda, mamlakat oliy ta'lim muassasalarida muallimlik qilmoqda, mustaqil biznesni yuritmoqda. O'zbekistonning Markaziy Osiyo mamlakatlari bilan tovar ayirboshlash hajmi so'nggi yillarda 2 barobar, qo'shma korxonalar soni 4-marta o'sdi. Mamlakatlarimiz Markaziy Osiyoda radiatsiya xavfsizligini ta'minlash, "Barqaror rivojlanish uchun suv" harakatlari, Energetik xartiyaning Ashxobod deklaratsiyasi kabi xalqaro hujjatlarni imzoladilar. Bizning mintaqadagi o'zaro yaqinlashuvimiz va hamkorlikni kengaytirishimizbu zamon talab qilayotgan va orqaga qaytmaydigan jarayon ekanini ta'kidlamoqchiman, - deydi Prezident Shavkat Mirziyoyev, - U qat'iy siyosiy tanlovga asoslangan bo'lib, chuqur tarixiy omillarga ega va kimningdir manfaatlariga qarshi qaratilgan emas. Bu borada, birlik va jipslikni mustahkamlagan holda, biz izchil va barqaror rivojlanib borayotgan mintaqamizning, demakki, istiqbolli va ishonchli xalqaro sherikning shakllanishiga hissa qo'shmoqdamiz.

O'zbekistonning tashqi siyosat sohasidagi muhim ustuvor yo'nalishi dunyoning yetakchi davlatlari va xalqaro tashkilotlari bilan strategik sheriklik hamda hamkorlikning muvozanatlangan tizimini shakllantirishdan iborat³ bo'lib, bunday yondashuv iqtisodiyotni modernizatsiyalash, barqarorlik va xavfsizlikni qo'llabquvvatlash, Markaziy Osiyoda hamkorlik uchun qulay shart-sharoitlarni yaratish vazifalarining samarali hal qilinishini ta'minlashdan iboratdir⁴. O'zbekiston Markaziy Osiyoda muhim davlat hisoblanadi va alohida rol o'ynaydi. Mamlakatning regiondagi muhim ahamiyati xorijiy ekspert va siyosiy doiralar vakillari tomonidan ham e'tirof qilib kelinmoqda. O'zbekiston mintaqadagi barcha qo'shni davlatlar bilan strategik hamkorlik to'g'risida shartnoma tuzgan bo'lib, bu yuqori darajada regional siyosat tuzish imkonini beradi. Ushbu maqsadlarda amalga oshirilayotgan ishlar mamlakatning xalqaro munosabatlar tizimidagi o'rni va rolini mustahkamlashda ham muhim ahamiyatga ega. O'zbekistonning tashabbuslari Markaziy Osiyodagi barcha mamlakatlarning manfaatlarini hisobga oladi va konsensus tamoyiliga asoslanadi. Toshkentning faol, tashabbuskor va konstruktiv diplomatiyasi tufayli shakllangan mintaqadagi yangi siyosiy reallik Markaziy Osiyo mamlakatlari o'rtasida keng doirali masalalar bo'yicha o'zaro harakatlarni kuchaytirishga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Toshkentda 2019-yil noyabrda Markaziy Osiyo davlatlari o'rtasida vujudga keladigan masalalar yechimini muhokamadan o'tkazish to'g'risida kelishuvga erishildi⁵.

Markaziy Osiyo davlat rahbarlarining konsultativ uchrashuvlarini o'tkazish mintaqada yangi xalqaro tashkilot yoki o'z ustaviga ega va davlat organlaridan yuqori turuvchi biron-bir integratsion tuzilma tashkil etilishini nazarda tutmaydi. Ushbu faoliyat faqat regional rivojlanishning muhim masalalari bo'yicha o'zaro kelishib olishni ko'zda tutadi.

³ Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi Toshkent, O'zbekiston, 2022-yil.

⁴ Hamida A., Juraboy Y. COOPERATION IN CENTRAL ASIA AS A PRIORITY DIRECTION OF FOREIGN POLICY OF UZBEKISTAN //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2021. – T. 9. – №. 12. – S. 175-8. Nugmanovna M. A., Akbaraliyeva U. G. FAMILY IS THE BASIS OF SOCIETY AND STATE //Archive of Conferences. – 2021. – T. 22. – №. 1. – S. 28- 31.

⁵ Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan - milliy yuksalish sari. 4-jild, Toshkent, O'zbekiston, 2020 yil.

O'zbekistonning mintaqa bo'yicha yo'nalishi faollashuvi regional yaqinlashish, ishonch va o'zaro tushunishni tiklash, shuningdek, yig'ilib qolgan masalalarni oqilona muhosilalarga kelish asosida operativ hal qilish yuzasidan allaqachon yetilgan talabga o'z vaqtida va amaliy javob bo'ldi. Oliy darajada o'rnatilgan ochiq va ishonchli muloqot barcha hamkorlik yo'nalishlarini kuchaytirish uchun mustahkam asos yaratdi. O'zbekistonning Markaziy Osiyo mamlakatlari bilan siyosiy sohadagi o'zaro hamkorligi faollashuvi bilan bir qatorda savdo-iqtisodiy, transportkommunikatsiya, energetika va madaniy-insonparvarlik sohalaridagi o'zaro manfaatli munosabat va aloqalari ham bir muncha kuchaydi.

Markaziy Osiyo mamlakatlari o'rtasidagi savdo-iqtisodiy munosabatlarning yaxshilanishi mintaqaning investitsiyaviy jozibadorligini oshirishga yordam berib, 2017-yil boshidan to hozirgi vaqtgacha O'zbekiston va Markaziy Osiyo mintaqasi mamlakatlari o'rtasida 300 tadan ko'proq shartnoma, shuningdek taxminan 75 mlrd. dollar summada shartnomalar va bitimlar imzolandi. Markaziy Osiyo davlatlari o'rtasida ekologik, jumladan, suv-energetikaga bog'liq masalalarni hal qilish sohasida oldinga siljishlar kuzatilmoqda. O'zbekiston Qambar-Ota va Rog'un GESi qurilishi loyihalarida o'z ishtiroki imkoniyatlarini ko'rib chiqishga tayyor ekanligini bildirdi⁶. "O'zbekiston - Turkmaniston- Eron- O'mon" transport yo'lagining muhim uchastkasini amalga oshirishga start berildi, Amudaryo orqali "Turkmanobod - Forob" temir yo'l va avtomobil ko'priklari ochildi. Ularning ishga tushirilishi "O'zbekistonTurkmaniston - Kaspiy dengizi- Janubiy Kavkaz" yo'nalishi bo'yicha Boku- TbilisiKars hamda Gruziya, Turkiya, Ruminiya va boshqa davlatlarning Qora dengiz portlariga chiqish yo'llari bilan oraliq transport-kommunikatsiya magistralini yaratish g'oyasini amalga oshirish imkonini berdi. Markaziy Osiyo davlatlari o'rtasida olib borilgan o'zaro muzokaralardan so'ng Xitoy va Markaziy Osiyoni Qirg'iziston orqali bog'lovchi temir yo'l qurilishi bo'yicha jiddiy rivojlanishga erishildi. Dastlabki baholarga ko'ra, ushbu loyiha amalga oshirilganida yuklarni yetkazib berish muddatlari 7-8 sutkaga qisqaradi, Sharqiy Osiyodan Yaqin Sharq va Janubiy Yevropa mamlakatlariga yo'l masofasi 900 km.ga qisqaradi. Hozirgi davrda Markaziy Osiyo davlatlari o'rtasida madaniy-insonparvarlik sohasida yaqindan hamkorlikni, do'stona va yaqin qo'shnichilik aloqalarini mustahkamlash va kengaytirishga ham alohida e'tibor qaratilmoqda.

"Markaziy Osiyo-yagona o'tmish, umumiy kelajak" shiori ostida madaniy gumanitar almashuv platformasining yaratilishi barcha xalqlarimiz manfaatlariga javob beradi, deb o'ylayman,-deydi Prezident Shavkat Mirziyoyev, - Sizlarning qo'llab-quvvatlashingiz bilan ilmfan, madaniyat va san'at sohalarida erishgan salmoqli yutuqlari uchun Markaziy Osiyo mukofotini ta'sis etish, shuningdek, universitetlar forumlari va mintaqaviy sport o'yinlarini tashkil etish taklif qilinmoqda. Markaziy Osiyoda tinchlik va barqarorlikni ta'minlash nafaqat mintaqa mamlakatlari manfaatlariga javob beradi, balki uning qo'shni regionlardagi xavfsizlikka ta'siri nuqtayi nazaridan butun Yevrosiyo qit'asining barqaror rivojlanishiga ham ko'maklashadi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy Majlis Senati va Qonunchilik palatasiga Murojaatnomasi O'zbekistonning yaqin davr ichida rivojlanish ustuvor yo'nalishlarini yana bir marta belgilab berdi, bunda siyosiy, iqtisodiy va ijtimoiy sohalardagi tub islohotlar bilan bir qatorda faol tashqi siyosatni amalga oshirish ham nazarda tutilgan.

⁶ Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. 1-jild, Toshkent, O'zbekiston, 2017 yil.

Yangilangan O'zbekiston Markaziy Osiyoda joylashgan davlatlarga o'zining o'zaro foydali hamkorlikka tayyorligini, milliy manfaatlarga javob beradigan, ochiq, pragmatik va chuqur o'ylangan tashqi siyosat olib borishini amaliy ishlar bilan ko'rsatib kelmoqda⁷. Markaziy Osiyo mintaqasidagi mamlakatlar bilan barcha sohalarda o'zaro do'stlik, yaxshi qo'shnichilik va strategik sheriklik ruhidagi munosabatlarni mazmun va sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish bugungi kunda O'zbekiston tashqi siyosatidagi eng muhim masalalardan biridir.

Yuqorida keltirilgan tahlillar va Markaziy Osiyodagi donorlar tajribasi xavfsizlik sohasida to'rtta asosiy ustuvor jihatlarni quyidagicha ajratish imkonini beradi: xavfsizlik sohasidagi islohotlar, chegaraviy nazorat, jinoyatchilikka qarshi kurash va holatning chuqur tahlili.

O'zbekiston holatida barcha bandlar buyicha ishlash mumkin. Chegaraviy nazorat va jinoyatchilikka qarshi kurash masalalari buyicha Xitoy va Rossiya hukumatlari bilan hamkorlik yo'lga quyilishi zarur. Xavfsizlik tarmog'i islohotlari - izchil jarayon. Ma'lum xavfga ega donorlar uchun ishning mazkur jihati murakkab masala sanaladi, chunki mintaqa davlatlari ularning ba'zi harakatlarida uzlari uchun ochiqdan-ochiq taxdidni kuradilar. Shuning uchun mazkur sohada dasturlarni ishlab chiqib, xavfsizlik tuzilmalariga yordam berish xatarli emasligiga ishonch xosil qilgan holda ish kurish lozim.

References:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son Farmoni. <https://lex.uz/>
2. Birlashgan Millatlar Tashkiloti Nizomi va Xalqaro sud Statuti. –T.:BMTning O'zbekistondagi axborot markazi, 2002.
3. "O'zbekiston Respublikasining tashqi iqtisodiy faoliyati to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasining qonuni. //O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Axborotnomasi, 2000, №5–6,148 modda.
4. Inson huquqlari umumjahon Deklaratsiyasi. –Toshkent: O'zbekiston, 2009.
5. Hamida A., Juraboy Y. COOPERATION IN CENTRAL ASIA AS A PRIORITY DIRECTION OF FOREIGN POLICY OF UZBEKISTAN //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2021. – T. 9. – №. 12. – C. 175-8.Nugmanovna M. A., Akbaralievna U. G. FAMILY IS THE BASIS OF SOCIETY AND STATE //Archive of Conferences. – 2021. – T. 22. – №. 1. – C. 28- 31.
6. Basic Facts About the United Nations. –New York: Published by the news and Media Division United Nations Department of public information. 2004p.

⁷ Hamida A., Juraboy Y. COOPERATION IN CENTRAL ASIA AS A PRIORITY DIRECTION OF FOREIGN POLICY OF UZBEKISTAN //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2021. – T. 9. – №. 12. – S. 175-8.Nugmanovna M. A., Akbaralievna U. G. FAMILY IS THE BASIS OF SOCIETY AND STATE //Archive of Conferences. – 2021. – T. 22. – №. 1. – S. 28- 31.